

driemaandelijks tijdschrift
De V Geslachten van Hoegaarden

édition trimestrielle
Les V Lignages de Hoegaarden

2.2609

België - Belgique
P.B.
3320 Hoegaarden

STEENWEGEN FILLET
PROCESSIEWEG 66
3300 TIENEN

FAMILIESCHOON

Anno XLIV nr 7(NR) 4/2003
driemaandelijks december, januari, februari

Afgiftekantoor 3320 Hoegaarden

Ver. uitg. A Veroeveren, Putzeysstraat, 8, 3320 Hoegaarden

Freraad — Conseil d'honneur

Z.E.H. Henri Peeters (†), Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
Sieur J.M. Lowet-Oury (†), Président d'honneur et Administrateur délégué de la Raffinerie et Sucrerie de Grand-Pont
Dhr. L. Borremans (†), Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. G. Puttevils, Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. Baron Charles Roberti de Winghe, Ere-Notaris
Z.E.H. J. Vandervelpen, Deken van Hoegaarden

Beschermraad — Comité de patronage

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
Museum 't Nieuwhuys – Stichting Julien Van Nerum – vzw Hoegaarden

Redactie — Rédaction

Maurice Dodion – Lelielaan 34 – 3191 Hever – Tel. (015) 61 43 24

PRK — CCP

000-0895026-07 – Confrerie der V Geslachten – Hoegaarden

Confrerie der V Geslachten — Confrérie des V Lignages

Stichting — Fondation 09-12-1741

Rechthebbende Geslachten — Lignages ayants-droit

Servais Sweerts x Angeline Sweerts	(De Zwarte Merel / Le Merle Noir)
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael	(Het Groene Klaverblad / Le Trefle Vert)
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts	(De Gulden Lelie / Le Lys d'Or)
Henri Hoebancx x Anne Sweerts	(Het Zilveren Zwaard / Le Glaive d'Argent)
Henri Struys x Elisabeth Sweerts	(De Zilveren Struisvogel / L'Autruche d'Argent)

Lidmaatschap en abonnements

A. Van Nerum, Parklaan 5, 1860 Meise

Verzending Familieschoon

F. Veroeveren, A. Putzeysstraat 10, 3320 Hoegaarden

Ruilabonnements en Correspondentie

M. Dodion, Lelielaan, 34, 3190 Hever

Het Ganzenspel van de V Geslachten

is te verkrijgen door storting van 15 Euro
op rek. 330-0102965-05
Dodion M Lelielaan 34 3190 Hever
verzendingskosten inbegrepen

Le Jeu d'Oie de la
Coinfrérie des V Lignages Nobles de Hoegaarden
15 Euro (frais de port inclus)
330-0102965-05
Dodion M Lelielaan 34 3191 Hever

De hoofdraad van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden
 De raad van de Sweertsalliantie
 De raad van de Gulden Lelie
 De raad vande Hoebancx-Struys alliantie

Hebben de droeve plicht het overlijden mee te delen van
 Hoofd-eredeken Georges C. Puttevils
 Hoofd-eredeken van de Confrerie sinds 10 oktober 1992

Aan de steeds steunende echtgenote en de ganse familie bieden wij onze
 diepste blijken van medeleven aan

Met zeer diepe droefheid melden wij het heengaan van onze geliefde echtge-
 noot, vader en grootvader

Georges C. PUTTEVILS

Ere-ambassadeur van Zijne Majesteit de Koning der Belgen
 Titularis van hoge Belgische en buitenlandse eretekens
 Geboren in Overlaer-Hoegaarden, op 13 juni 1914
 en overleden te Overlaer-Tienen op 6 oktober 2003.

Dit melden, met diepe droefheid:

Loni PUTTEVILS-CHRIST

Charles en Graça PUTTEVILS-PEREIRA DE MELO

zijn echtgenote

zijn zoon en schoondochter
 wijlen zijn zoon

zijn dochter en haar verloofde
 zijn kleindochters

Georges-E. PUTTEVILS

Carine PUTTEVILS en Robert COLES

Elvira en Louise PUTTEVILS

en de aanverwante familieleden.

Volgens de wens van de overledene, geschieden de crematie
 en de asverstrooiing in beperkte familiekring op 10 oktober 2003.

Dit bericht geldt als enige kennisgeving.

3300 Tienen, Groot Overlaer 146

TUMF/580036J3/41

Art 19 Het leven van Georges C. Puttevils en de keuze van de eredezens (Dodion Maurice)

Na de oprichting van de Confrerie in 1741 wilden de stichters aan hun fundatie grotere glans en luister schenken door haar onder de bescherming te stellen van een ereraad. De raad bestond uit een Hoofd eredezen, een Bijzittend-eredezen en een Mombaarvader. Voor de aanduiding van de Mombaarvader was er geen probleem. Hij moest pastoor van Hoegaarden zijn. Maar de keuze van de twee eredezens was een geval van prestige, een soort van erezaak. Het moesten zeer vooraanstaande personaliteiten zijn, want zij zouden als opperste rechters zetelen en waken over de bloei en de continuïteit van de Confrerie. Zij kregen hiervoor de toelating om alle zittingen en ceremoniën bij te wonen, inzage te hebben in alle geschriften en het recht om de verschillende raden op te roepen en alle leden te dagvaarden. De geschillen die buiten de bevoegdheid van de Confrerie vielen zouden hun worden toevertrouwd. Hun uitspraak was onherroepelijk.

De keuze van de eertse eredezens was vlug beslist. Op 18 maart 1742 begaven de stamvaders Carolus Van Nerum, Servaes en Hubertus Sweerts, Henricus Hoebancx en Henricus Struys zich naar het kasteel van Duras. Messire Philippe-François van der Noot, baron van Meldert en Carloo, graaf van Duras, heer van Zuerbemde, Linter, Kersbeek en Billichout, heer van Wilderen, Runkelen, Gorseem en Grazen, heer van Schalfheyse, Thyne, St Hubertmont, ...erfelijk maarschalk van het Land van Luik en het graafschap Looz, kapitein in dienst van de Staten van Brabant. Voldoende titels om grotere glans te geven aan de Hoegaardse geslachten. Daarna richtte men zich tot Messire Guillaume-Bernard de Beeckman, baron van Schoor en erfelijk hoofdman en grootmester van de St Sebastiaan schuttersgilde van Hoegaarden, waarin Servaes Sweerts het erfelijk kapiteinschap van verzekerde. Ook deze aanvaardde. De Confrerie noteerde in haar geschriften dat de titel in erfelijk bezit van deze twee heren zou blijven tot in eeuwigheid.

In 1755 droeg de oude heer van Meldert zijn titel over op zijn jongste zoon Jean Joseph Louis. Na zijn dood in april 1767 volgde zijn neef Jean Joseph Philippe hem op. Bij de heren van Schoor ging het net zo. Messire Ferdinand Charles de Beeckman de Schore volgde zijn vader op als bijzittend eredezen. Maar in 1795 kwam plots een einde aan alle gildeleven en de geslachten van Hoegaarden gingen ondergronds over tot conspiratie tegen de nieuwlichters.

Bij de heroprichting van de Confrerie in 1805 waren de tijden veranderd. Het eeuwigdurend voorrecht van de heren van Meldert en Schoor werd opgeheven. Er werden nieuwe regels opgesteld. De Confrerie zou voortaan vrij haar eredezens kiezen op grond weliswaar van voornaamheid, maar niet meer op basis van een adellijke afstamming. Zij werden nog wel voor het leven verkozen, maar zouden kunnen ontslag nemen. Na voorstelling aan de Confrerieraad lag het beslissingsrecht bij de hoofdleden.

De eersten die zo hoofd- en bijzittend eredezen werden waren de Tiense notaris Cornelius a Speculo en de Hoegaardse eigenaar-brouwer Servais Coenegras. Zij waren voorgesteld door Jacobus en Henri Van Nerum en in november werd de plechtigheid van de aanstelling gehouden ten huize Coenegras op de Stoopkensstraat (houthandel Vandermolen). Na de dood van notaris a Speculo in 1838 werd Jean Baptist Dumont aanvaard op voorstel van dokter J.B. Van Nerum. Er was geen ander voorstel ingediend. Dumont was geen afstammeling van de Geslachten, maar was wel verwant met de Lelie en de Klaver. Ook hij werd op Sinte Barbaradag aanvaard ten huize van Coenegras. In 1848 gaf hij zijn ontslag om verdere onenigheid in de rangen van de Confrerie te vermijden. In 1847 was ook Coenegras gestorven, zodat diende uitgekeken naar twee opvolgers.

Vier voorstellen kwamen binnen.

De Klaver stelde graaf Charles-Ferdinand d'Oultremont voor. Hij was schoonzoon van de heer van Meldert en zo kon men terug aanknopen met de adel om luister bij te zetten bij de Geslachten.

De Merel wou hereboer Joseph Maisin van Wahanges en burgemeester van Sluizen als eredeken.

De lelie had twee kandidaten De eerste was Louis Goossens, advokaat bij het Hof van Beroep, provinciaal raadslid en burgemeester van Tienen. Hij was te Hoegaarden geboren en werd voorgesteld door Dr J.B. Van Nerum. De tweede kandidaat was eveneens door Dr Van Nerum voorgesteld in de persoon van ridder Philippe-Antoine de Wouters, senator en burgemeester van Verrijk.

Bij stemming werden de twee laatstgenoemde kandidaten verkozen. Maar toen uitlekte dat ze liberale politieke vrienden waren van Dr J.B. Van Nerum ontstond een heroïsche ruzie in de schoot van de Geslachten die leidde tot scheuringen. Zo werd er na het overlijden van Goossens in 1851 geen plaatsvervanger gekozen. dev Wouters overleed in 1856 en een poging om zijn zoon te laten opvogde mislukte omdat deze, gezien de twisten, bedankte voor de eer.

Jean Henri Lintermans die zoals bij de vorige aanstelling nog altijd hoofddeken van de Confrerie was kreeg vier voorstellen binnen.

De Merel stelde Louis Vinckenbosch voo, stichter en directeur van de Tiense suikerfabriek. hij was verwant met de Geslachten.

Notaris Louis Alexander Putzeys, burgemeester van Hoegaarden werd door de Klaver als kandidaat voorgesteld. Hij behoorde door huwelijk tot de Geslachten, wat een beletsel was, maar waar men een mouw aan zou passen als hij benoemd werd.

Guillaume Roberti uit Beausart en grondeigenaar te Hoegaarden werd door pastoor Charles Van Nerum voorgesteld. Als pastoor te Gottechain had hij financiële steun gekregen van Roberti bij de bouw van zijn kerk.

Elisabeth Van Nerum, die terug met de adel wou aanknopen, stelde de graaf Anatole d'Aerschot-Schoonhoven voor.

Putzeys en de graaf werden verkozen; de wet op het eredekenschap werd aangepast. Putzeys ontpopte zich echter tot een rabiante liberaal zodat de scheuring binnen de Confrerie tussen liberalen en katholieken nog groter werd. In 1870 lag alles zodanig overhoop dat de ontbinding van de Confrerie werd uitgesproken

Alleen de Gulden Lelie bleef voortleven en werken tot 1908. Zij behielden, maar niet zonder slag of stoot, het eredekenschap.

Heimelijk wilden zij Putzeys vervangen door de zoon van de graaf van Meldert. Putzeys nam echter zelf ontslag in 1872. Toen alles klaar was om de heer van Meldert aan te stellen rees er verzet van de graaf d'Aerschot. Als liberaal was hij niet gediend met de familie d'Oultremont die duidelijk katholiek was. Dus werd Apollinaire Van Goitsenhoven van het gaethof te Meldert tot bijzittend eredeken aangesteld. Hij was ook medestichter van de eerste suikerfabriek van Hoegaarden. In 1879 overleed de graaf d'Aerschot en Dr Leopold Lodewijckx, gematigde katholiek en burgemeester van Hoegaarden nam zijn plaats in. In 1890 kwam notaris Rosseeuw in de plaats van de in dat jaar overleden graaf d'Aerschot-Schoonhoven. Langs het huis van Billichout was hij verwant met de Lelie. Hij kon evenmin als de voorgaanden verzoening brengen tussen de twee fracties. Evenmin slaagde Joseph Putzeys, de opvolger van Dr Lodewijckx, erin verzoening te brengen en...in 1908 was het voorlopig ook gedaan met de Gulden Lelie.

In 1961 werd de Gulden Lelie terug opgericht en de ereraad werd samengesteld uit de drie volgende persoonlijkheden:

als hoofd-eredeken werd ambassadeur Louis Borremans aangesteld, verwant met de Geslachten langs de gemeenschappelijke voormoeder Josyne Vandenputte; als bijzittend eredeken koos men Dr Jan Verbesselt, konservator aan het koninklijk museum voor kunst en geschiedenis te Brussel; als mombaarvader was de Hoegaardier priester en geschiedschrijver van zijn geboortedorp de geschikte persoon.

In 1988 overleed pastoor Vander Velpen en door de toenmalige parochieherder van Hoegaarden aan te stellen werd er terug aangeknoopt met de traditie. De mombaarvader was de pastoor van Hoegaarden. Dr Verbesselt had het inzicht tot ontslag te kennen gegeven en werd vervangen door ere-ambassadeur George Puttevils, geboren te Hoegaarden en langs de familie Dewelde verwant met de Gulden Lelie. Op 12 oktober 1991 werd hij plechtig tot Bijzittend-eredeken vereerd en vanaf 10 oktober 1992 tot Hoofd-eredeken. Louis Borremans was namelijk overleden. Als nieuwe Bijzittend-eredeken werd ridder Charles Roberti de Winghe, ondertussen baron, aangezocht. Verwant met de Merelgilde en de Leliegilde aanvaardde hij deze functie zeer bereidwillig.

Georges Puttevils (1914-2003)

Geboren op 13 juli 1914 te Hoegaarden - Groot Overlaar (ondertussen deel van de stad Tienen). Zijn vader Joseph Puttevils was Tienenaar en stadsontvanger, als opvolger van zijn vader. Krijgsgevangen tijdens de eerste wereldoorlog werd Joseph naar het Oosten gebracht en vanaf 1916 geïnterneerd in Zwitserland, waar zijn echtgenote hem mocht vervoegen. In 1919 waren ze terug in België. Kleine Georges werd niet alleen geboren in de hereboerderij van zijn grootvader, maar bracht er ook zijn eerste levensjaren door. Deze grootvader, Charles Collin, studeerde chemie te Leuven, Bonn en Berlijn. Hij was directeur in de Tinse suikerraffinaderij en hereboer te Groot Overlaar. Op het hoogste punt, langs de baan van Hoegaarden naar Tienen liet hij een complete boerderij bouwen en een heren woning (Groot Overlaar, 146). Op de boerderij plaatste hij een boerengezin om de doening te runnen. Hijzelf reed elke dag naar de suikerfabriek met de Tilburry. Grootvader Collin stierf in 1932 en van danaf verbleven de ouders van Georges, samen met de grootmoeder afwisselend te Tienen en te Groot Overlaar. De zomermaanden, van april tot oktober werden doorgebracht te Hoegaarden, de wintermaanden te Tienen. Grootmoeder Hortense Dewit volgde tot haar overlijden in december 1944 hetzelfde schema.

Ondertussen had Georges het Tiense atheneum doorlopen. Hij studeerde verder en behaalde aan de Leuvense universiteit de diploma's van doctor in de rechten, licentiaat in het notariaat en licentiaat in de politieke en diplomatieke wetenschappen. Hij behaalde deze diploma's in de twee landstalen, prestatie waarop hij zeer fier was.

In 1940 was hij gemobiliseerd bij de artillerie (14 A) te Herderen/Tongeren en bij de beschieting van het fort van Eben-Emael werd hij al krijgsgevangen genomen. Onder de oorlog was hij tewerkgesteld als personeelschef in de Sarma te Brussel. De zaterdag en de zondag was hij, al van in zijn studententijd stadsbibliothecaris te Tienen. Zelfs als sportman was hij gekend. Als keeper bij Racing Tienen was hij niet onverdienstelijk.

Zijn rol in het verzet situeert zich als inlichtingsagent bij de dienst Luc-Marc, onder de schuilnaam Aramis II.

Op 23 april 1945 trad hij in staatsdienst als secretaris op het kabinet van minister Kronacker (Tienen). Vanaf 1 oktober 1946 was hij adjunct-kabinetchef. Ondertussen deed hij mee aan het examen voor diplomaat. Naar eigen zeggen droomde hij van een diplomatieke carrière van toen hij 12 jaar was, naar het voorbeeld van Rosier, die in de Pastorijstraat woonde.

De diplomatieke loopbaan van Georges Puttevils loopt van 1947 tot aan zijn oppensioenstelling in 1979.

Achtereenvolgens bekleedde hij de volgende functies/posten:
 zaakgelastigde bij de economische missie te Brussel (1 april 1947)
 stage bij de centrale administratie (1 juli 1947)
 examen handel met onderscheiding (juni 1948)
 gezantschapsattaché (1 juli 1948)
 gezantschapssecretaris 2e klas (1 september 1948)
 vice-consul 1e klas te Frankfurt a/Main (30 oktober 1948)
 ambassadesecretaris te Bonn (7 juni 1951)
 bij de centrale administratie (25 februari 1952)
 gezantschapssecretaris 1e klas (31 maart 1952)
 zaakgelastigde te Djebbah (18 december 1954)
 gezantschapsraadgever (1 april 1955)
 ambassaderaadsheer te Moskou (september 1957)
 te Brussel, gedetacheerd als secretaris van de voorzitter van de Kamer (2 januari 1959)
 toegelaten tot de administratie 2e klas (1 april 1961)
 ambassaderaadsheer te Moskou (juli 1961)
 minister-raadgever bij de ambassade te Leopoldstad (11 november 1962)
 consul-generaal te Hong-Kong (13 april 1965)
 ambassadeur te Wenen (17 mei 1967)
 toegelaten tot de administratie 1e klas (15 oktober 1971)
 tot de centrale administratie (1 oktober 1972)
 inspecteur voor de diplomatieke standplaatsen
 ambassadeur te Bern (19 oktober 1975)

Van Osmael / Van Orsmael

Als antwoord op een schriftelijke vraag van onze Bijzittend-eredeken Baron Roberti de Winghe kunnen wij bevestigen dat Van Osmael en Van Orsmael dezelfde familienaam is. Bepaalde familietakken kunnen één bepaalde schrijfwijze hanteren, maar evengoed kan de spelling door mekaar gebruikt worden, met mogelijks nog andere kleine of grote varianten.

Dit alles doet niets af aan het feit dat de Van Osmaels van Hoegaarden afstammen van een ridderlijk geslacht dat in bezit was van de site waar zich naderhand de Paters Bogaarden gevestigd hebben en sinds 1820 de huidige Zustercongregatie (het klooster van Hoegaarden te Klein Overlaar)

Art 20 Een stand van zaken in het stamboomonderzoek Sweerts

(Dodion Maurice)

1 Sweerts Brussel

Er is al veel opzoekingswerk verricht over de zeven Brusselse geslachten zonder dat de bronnen uitputtend zijn onderzocht. Hetzelfde kan gezegd worden voor de genealogie Sweerts, die niet alleen voor wat betreft Brussel, maar ook voor de rest in de oude Nederlanden, alleen nog maar oppervlakkig is bestudeerd. Dit hoofdstuk zal het hebben over de resultaten die geboekt zijn na meer dan vier eeuwen onderzoek. We geven een overzicht van de stand van zaken en aan het einde van dit deel een bibliografie.

De genealogie Sweerts die rond de jaren 1960 is gepubliceerd door H.C. van Parijs en een aantal eminente Brusselse genealogen als F. de Cacamp, E. Spelkens en andere J. Anne de Molina's is gebaseerd op het *Liber familiarum* en de andere nagelaten genealogische manuscripten van Jean Baptist Houwaert (1626-1688). Deze laatste was stadssecretaris van de stad Brussel, lid van het Sweertsgeslacht en een meer dan productief genealoog. Hij heeft een overvloed aan genealogische schetsen en andere manuscripten, kladwerken en *definitieve* studies nagelaten. Zijn archief is geërfd door heraut de Grez en na omzwervingen door de Koninklijke Bibliotheek gekocht in 1934. H. C. van Parijs heeft er een analytische inventaris van gemaakt. Op deze geschriften en met gebruikmaking van de reeds verschenen studies over Brussel, aangevuld met toevallig archiefonderzoek, is de genealogie Sweerts-Brussel gemaakt.

Wij leren eruit dat er in Brussel kan gestart worden met een Sweertstak, één van de zeven machtige patricische families, in de 13de eeuw. De oorsprong van deze families is nog lang niet duidelijk. Zeker is dat ze een wapen droegen, rijk geworden waren in de lakenindustrie en de zeven schepenambten van de stad onder elkaar verdeelden. Ze bewaakten ook elk één van de zeven stadspoorten en beschikten daar zelfs elk over een gevangenis. Die families maakten geslachtslijsten op. Om lid te kunnen worden van een van de *Lignagies* of geslachten moest de kandidaat wettig geboren

afstammeling zijn, van het mannelijk geslacht, de volwassen leeftijd bereikt hebben en aan een bepaalde sociale status voldoen. Maar een gesloten kaste was het niet. Wie aan de voorwaarden voldeed en de nodige bewijzen op tafet legde werd opgenomen.

Deze eerste Sweertstak schijnt in de 15de eeuw uit te doven met ene Catherine Sweerts, bastaarddochter van Gillis. Een tweede tak *de Weert*, want zo wordt de naam te Brussel gespeld, is dan in volle opgang. Het gaat om de *natuurlijke* kinderen van een zekere Jan de Weert, afkomstig *van den buiten*. Ook J.B. Houwaert geeft al een aantal mogelijke kandidaten aan. Het feit echter dat Jan, zoon van Gerelinus en kleinzoon van Jan de Weert, erft van de laatste wettelijke afstammelingen van de eertse tak, kan alleszins aantonen dat zij hem beschouwden als een nabije of verre verwant en als de natuurlijke erfgenaam van de naam Sweerts. Vanaf 1506 wordt een telg van deze tweede tak schepen van de stad en zegelt hij met het gekende Sweertswapen *op zilveren grond vijf rode (van keel) inkepingen, beginnend met een spits van links, als zwaardpunten*. Dat ook de adelaar en drie en zelfs vijf sterren ooit zegels en wapens van Sweerts hebben gesierd is uit deze Brusselse genealogieën bekend. De Weert werd in het Latijn omgezet tot *Hospes*, wat in het middeleeuwse Latijn misschien wel het best te omschrijven valt met *iemand die voor een landheer of vorst woeste gronden in cultuur bracht*.

De tweede tak zal eindigen met Christophorus Sweerts (1596-1659). Hij zal zijn erfenis, met inbegrip van de naam en het wapen Sweerts, nalaten aan zijn neven Charles, Nicolaas en Willem van Zinnick.

De Sweertsen van Brussel hebben ook altijd een speciale band gehad met de Sint Nicolaaskerk. Vanaf de 13de eeuw was er een *Broederschap van het geslacht Sweerts* gevestigd (nog een te bestuderen onderwerp).

De schilder Michael Sweerts is gedoopt in de Sint Nicolaaskerk, leefde in Rome als *Michèle Suarssi*, was mettertijd terug te Brussel, waar hij peter was in dezelfde kerk ter gelegenheid van de doopsels van neven en nichten. Uiteindelijk stierf hij op Goa, het toenmalig missiecentrum van de Portugese Jezuïeten. En het was te Amsterdam dat hij een grootse tentoonstelling kreeg in 2002.

Lang daarvoor waren er al Sweertsen uitgeweken naar o.a. Antwerpen en elders

Een typisch voorbeeld van naamsverandering is de historie van François Sweerts, alias Van der Reest (°Brussel 1613-1700). Hij wordt gedoopt als François Van der Reest met als meter Magdalena Sweerts. Zijn overgrootvader was Augustijn Sweerts. François wordt in 1651 baron en hij is twee jaar later goeverneur van Zoutleeuw. Dan vertrekt hij naar Oostenrijk, volgende stap in zijn militaire carrière, en noemt zich *François Sweerts, baron d'Empire de Reist*. Een zoon Franz-Karl (1654-1692) ambieert eveneens een militaire loopbaan en huwt met Maria-Sabina Sporck. Een zoon uit dit huwelijk, Franz-Karl-Rudolf de Swwert de Reist, trouwt met Anna-Katharina de Sporck en de jongste zoon van dit koppel noemt zich Johann-F.-Chr., graaf de Sweert-Sporck. Afstammelingen wonen o.a. te Langen (Duitsland).

2 Sweerts Antwerpen

Over Sweerts te Antwerpen werd vooral gewerkt door Lambert Swerts (1907-1980), opdracht verdergezet door zijn oudste dochter Emmy, gesteund door heel wat familieleden, in het bijzonder door Vic Swerts, Gé du Maine e.a. Het baanbrekend werk over de Diestse Sweertsen werd eveneens door dezelfde verricht. Het familietijdschrift *Ons Bestaan* (1980-1997) centraliseerde heel de historie, genealogie en actualiteit Sweerts.

Met Jan de Weert (Brussel 1479-Antwerpen voor 1535) komen er Brusselse Sweertsen in Antwerpen terecht. De grafsteen van het echtpaar De Pape-Sweerts (helft 16de eeuw), naast een aantal andere gedenktekens, liegen er trouwens niet om dat de familiale band met Brussel zeer waarschijnlijk is.

Het Brusselse Sweertswapen van uitgeefster Maria de Sweert (1588-1655) staat op een glasraam in het Plantijn-Moretusmuseum. In 1605 huwt zij Jan II Moretus, kleinzoon van Plantijn.

Een fragment genealogie leert hetgeen volgt :

1.1 Roberecht de Weerdt, resideert te Umxborghs

1.2 Guiliam de Sweer(d)t, tesorier van de Staten van Zeeland

1.2.1 Jeronimo de Sweerdt (°1549),

1.2.1.1 Nicasius de (S)Weer(d)t (de Swarte, Suarte) (°1586), vestigt zich te Sevillaen heeft minstens Francisco als zoon

- 1.2.1.2 Nicolaes De (S)Weer(d)t (1551-1598),koopman
x in 1583 met E. Janssen van Bisthoven (1563-1594)
- 1.2.1.2.1 Isabeau De Sweert x Jaspar Offermans
- 1.2.1.2.2 Nicolaus (1586-1588)
- 1.2.1.2.3 Maria De Sweert x Jan II Moretus
- 1.2.1.2.4 Guilliam De Sweert (1590)
- 1.2.1.2.5 Catelijne De Sweert x in 1615 met Jan van Meurs, drukker-
vennoot

Een even merkwaardig fragment leert dat Emmanuel Sweerts (Antwerpen 1552-1612) niet alleen een botanicus en auteur was van een flora, maar dat hij een zoon Jeronimus (1603-36, schilder) én een kleinzoon Jeronimus (1629-96, auteur) had.

François Sweerts (Diest 1576) gaat te Antwerpen een belangrijke rol spelen in de tapijtweverij. De *Lignagie Sweerts* van Brussel vindt het nodig een resolutie aan te nemen op 13 juni 1603 waarbij aan de tapissier Sweerts verboden wordt het wapenschild van de Brusselse Sweertsen over te nemen

Er zijn niet alleen Sweertsen uit Diest, maar ook uit Helmond neergestreken te Antwerpen, waarover verder meer

3 Sweerts Diest

Vanaf Blasius Swerts (°ca 1650) die huwt te Diest in 1671 met Anna Slegers, is er een mooie stamboomlijn te volgen naar de Sweertsfamilies te Hasselt en in de provincie Limburg tot in Haarlem. In de loop van de late 19de eeuw en in de 20ste eeuw zal de verspreiding sneller gebeuren.

Blasius was niet de eerste Swerts te Diest. Hellenderus Swerts was al in 1364 gestorven te Diest. Een stamboomfragment valt trouwens op te maken van ene Frederik Zweerts alias Sweerts (15de eeuw tot begin 17de eeuw). Drie van zijn achterkleinzonen worden vermeld in *Den Spiegel Des menschen leven (1601)* van Jan Sweerts, Karthuizermonnik te Luik en Keulen. Hij groet daarin in een opdracht *...Juffrouwe Catharina Hercke, huysvrouwe van Frederick Sweerts, Coopman tot Rijsel, wenscht Broeder Jan Sweerts, van Diest,*

Carthuyser (ghelijck oock haren man, ende haer broeder Niclaes Sweerts, Jonckgesel tot Yperen, veel heyls, welvaren en gesontheyt. Hieruit blijkt dan ook, volgens Foppens, dat de Antwerpse auteur Frans Sweerts (+1629) een broer had te Diest, nl Frederik, de vader van Niclaes, Frederick en Jan en dat hun vader niemand anders is dan de tapissier Sweerts uit het vorige hoofdstukje.

Omdat Vic Swerts een hele studie heeft gemaakt van de Swertsen te Beringen-Meerhout-Mol-Gompel-Turnhout kunnen we aanknopen, zonder echte bewijzen wat volgt over de Sweertsen in en rond Hoegaarden (Bost was tot 1882 een gehucht van Hoegaarden)

Bij al de vorige takken Sweerts hadden we te doen met families die niet hun kost verdienden als landbouwers. Het grote nadeel, voor stamboomonderzoek, is dat zij dus niet grondgebonden waren. Met Sweerts Hoegaarden verloopt dit enigszins anders. In het vruchtbare Haspengouw komt men voor de graanteelt en ...het bier.

4 Sweerts te Hoegaarden

We kunnen de genealogie Sweerts te Hoegaarden laten beginnen in het gehucht Bost. Servaes Sweerts (Meerhout ca1570-ca1629) huwt er met Anne Gertrude Berthens, dochter van Geert Berthens uit Bost. Hr Servaes Sweerts d'Aste tot Bost voerde een wapen *van zilver met schuinkruis van keel (rood), in hoofd en in rechter en linkerflank een klaver van keel en in voet een merel van hetzelfde.* Het wapenschild Sweerts-Vlaanderen *in zilver een rode keper, vergezeld van drie groene klavers.* De oudste documenten(16de eeuw) in het archief van de V geslachten van Hoegaarden tonen het wapen van jonker Sweerts de Stoute *van zilver met merel en vier klavers, schuinkruis geplaatst alles van keel* en geven aan dat Willem (Guillaume) Sweerts, jonker en meier van *'t Hoff van Brussele, aan de Vissegracht en de Broeckstraete te Wulmersum bij Hakendover* was(1569) Servaes Sweerts van Bost was wellicht de oom en peter van Servaes, voorvader van de Hoegaardse stam. Er waren toen al Sweertsen te Hoegaarden, voorlopig niet aangeschakeld. De stam Goetsenhoven van de Sweertsen begint met Joannes (Bost 1610/15-Goetsenhoven

1663). Hij was zoon van Lambert Sweerts en Anne Van Aerschot, ofwel zoon van Servaes Sweerts en Gertrude Berthens.

De grote eigenaardigheid bij deze tak Sweerts is dat zij landbouwers-brouwers waren (voorheen landbouwers-wijnbouwers). De manier waarop zij macht hebben veroverd, te beginnen met de Sweerts van het laathof van Brussel, tot hun almacht te Hoegaarden in de 18de eeuw, doet denken aan de werkwijze van de Brusselse Sweertsen. Er moet ook rekening gehouden worden met het feit dat Hoegaarden een enclave was van de Luikse Prinsbisschoppen binnen Brabant. Politieke vluchtelingen, al of niet aangetrokken door de rijkdom die met brouwen vergaard werd in dit aanlokkelijk gebied, waren er te Hoegaarden altijd. Alleen maar zijn er op dit ogenblik niet voldoende documenten voorhanden om een en ander duidelijk te bewijzen.

Een ander uit te spitten mysterie is de afkomst van Sweerts te Bost uit Meerhout. Hier zitten wij ca 1600 terug aan Swerts in de *Luycksche Kempen*, zoals bestudeerd door Vic Swerts. Sweerts is te Hoegaarden altijd met dubbele e geschreven, maar de grote Sweertsen van de 18de eeuw, in hun correspondentie met Luik, werden altijd aangeduid als Swerts.

Ook met Sweerts te Diest blijken wij te Hoegaarden connecties te hebben. Joanna van (den) Ranst (°1615/16) zou driemaal gehuwd zijn. Haar eerste echtgenoot Jan van den Goedenhuysen heeft dezelfde familienaam als de man waarvoor Blasius Swerts van Diest getuigt in 1672; trouwens Catharina Goedenhuyse is meter van het oudste kind van Blasius. De tweede echtgenoot is Jan Sweerts (°1610), hun dochter Marie Catherine wordt in 1642 gedoopt in de Sint Sulpitiuskerk te Diest (een Jan Sweerts wordt opgenomen bij de Diestse rederijders in 1642). De derde echtgenoot is schepen Philippe Sweerts (°1621), van wie in dezelfde kerk dochter Margareta gedoopt wordt in 1647). Als we verder redeneren is in 1650 dan zoon Blasius geboren.

5 Sweerts de Landas

In het hoger beschreven *Fonds Houwaert-de Grez* bevindt zich een gedrukt gelegenheidsgedicht opgedragen aan Jacob Ferdinand Sweerts, Ridder van het Keizerrijk, ter gelegenheid van zijn huwelijk met *Catherine-Loyse, barones de Ketler* (gedrukt te 's Hertogenbosch, Stephanus du Mont, 1664). In 1670 maakte deze Katharina een tapisserie met de wapens en kwartieren van het Bossche echtpaar Sweerts de Landas-Van Kettler van Oijen. Van oorsprong was de familie Sweerts een Meierse familie van wol- en lakenhandelaren. Verscheidene leden hadden zitting in de Helmondse schepenbank. De jurist en lakenkoopman mr. Philips Sweerts (1511-1571), verhuisde naar Antwerpen ('s Hertogenbosch, Antwerpen, Leuven en Brussel waren de vier grote steden van het hertogdom Brabant). Zoon Jacob (1550-1629) werd er zelfs schepen. Gereformeerd moesten zij na 1585 terug naar het Noorden, waar zij o.a lid werden van de Raad van Brabant en de oudste zoon Jacob (1587-1658) breidde de familienaam uit tot Sweerts de Landas. Hij was gehuwd met Joanna Lopez de Villanova, dochter van Marten Lopez en Sara de Landas. In 1652 werd hij tot ridder van het Keizerrijk verheven.

Volgens *De Nederlandsche Leeuw* (1893) is de familie Sweerts een oud adellijk geslacht ontstaan uit het geslacht Landas (Henegouwen). In 1228 is Jan Sweerts ridder geslagen en zijn vader Dirk van Landas opgevolgd, met behoud van het wapen Landas (het Sweertswapen maar omgekeerd)

Isaac Sweerts (Nijmegen 1622-gesneuveld 1673) is de meest bekende omdat een aantal Nederlandse marineschepen de naam kregen van deze vice-admiraal.

Volgens de Brusselse Lignages is hetzelfde wapen dragen een toeval, maar gezien de ode aan Jacob Ferdinand Sweerts bij Houwaert, is er toch twijfel. Sweerts, zou ook het wapen landas hebben kunnen overnemen na een overwinning? Kortweg is er twijfel te Brussel wat betreft Sweerts de Landas en Sweerts Diest. Alleen harde bewijzen kunnen ook hier in de toekomst uitsluitsel over de verwantschap geven. En die laatste opmerking geldt voor het hele Sweertsonderzoek. Waar is de ploeg vastberaden om alle mogelijke

archieven en andere bronnen uit te pluizen? Sweerts is veel (inspanning) waard!

BIBLIOGRAFIE

Voor Brussel

Brabantica IV, 2de deel en V, 2de deel

Genealogicum belgicum, V en IX (Inventaire analytique du Fonds Houwaert-de Grez, 1971, door H.C. van Parijs)

Les lignages de Bruxelles, Bulletin des descendants des lignages de Bruxelles, 1 (I, 1962)-142 (XXXIV, 1995)

Voor Diest en Antwerpen (met inbegrip van prov. Limburg en Haarlem
Lambert Swerts (1907-1980) Drie eeuwen leven

Gisteren worde morgen

Ons Bestaan, familietijdschrift Swerts, 1 (I, 1981)-62 (XVI, 1997/8)

Hoegaarden

Hubert Van Nerum, Genealogie Sweerts

Familieschoon, tijdschrift van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden, 1 (I, 1960) - 223 (XLIII, 2002) en vanaf 1 (Nieuwe Reeks)(XLIII, 2002) -

Het Archief van de V Geslachten van Hoegaarden

Sweerts de Landas

Genealogie van de adellijke familie van Sweerts de Landas (ca 1760)

Nederland's Adelboek, 45 (1952)

De Nederlandsche Leeuw, XIII (1893)

Familietrots verbeeld, in Brabants Heem, jg. 1997

Internet

Ondanks heel wat oncontroleerbare en gefantaseerde gegevens, toch uitzondering voor de bijdragen van Annette Sweerts, Amsterdam en Carsten Berg Hogenhoff, Oslo (Noorwegen)

*10 euro (15 euro buitenland) kost ons lidmaatschap, waarin begrepen
het tijdschrift Familieschoon, te storten op postrekening*

000-0895026-07

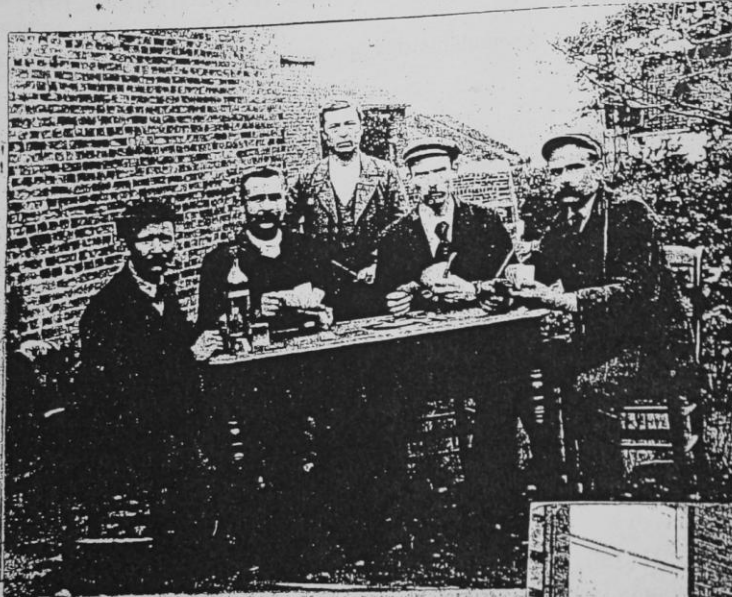
Confrerie der V Geslachten Hoegaarden

Ons internetadres: <http://www.5geslachten.org>
<http://www.hoegaardenvgeslachten/tk>

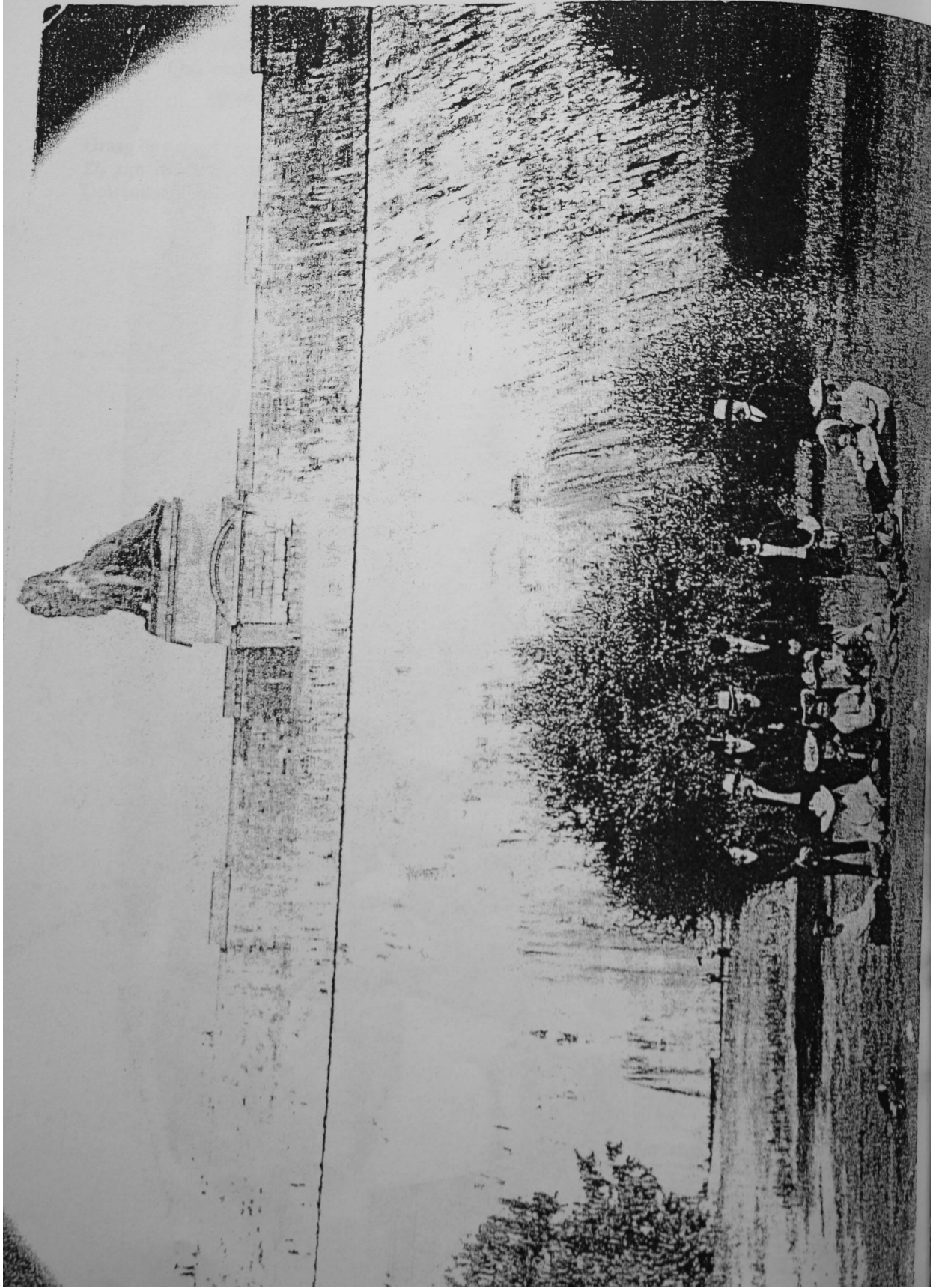
Correspondentieadres/ M. Dodion, Lelielaan 34 B3191 Hever, tel. 015/61 43 24
e-mail : dodionm@hotmail.com

Art 21 Wie helpt ons deze foto's herkennen ?
 Qui reconnait ces personnes ?
 (fam Dotremont, Vlaamse Wacht,)

Graag de namen van deze mensen die heel waarschijnlijk behoren tot de familie Dotremont.
 Zij zijn in elk geval uit de nalatenschap van apotheker Dotremont en van drukker Abel
 Dotremont voortgekomen.

Wie Moses die Schlange der Wüste erhebt, so erhebt Christus die Welt, damit alle die an ihn glauben nicht verloren gehen, sondern das ewige Leben haben Amen.

XII Station
Jesus stirbt am Kreuz.

XII Station.
Jesus stirbt am Kreuz.

XU Station

Art 22 De brouwersfamilie LORIER - Les brasseurs LORIER

(Dodion Maurice)

1 Philippe Jacques Loriers (Wommersom 28.06.1800-ZL/Outgaarden 01.03.1885)
was burgemeester van ZL/Outgaarden 1850-1871
in 1832 begon hij te brouwen in de brouwerij van Servaes Dotremont *Den Duc*, gelegen op de
hoek van Tiensestraat en Vroente

x te met

Virginie Vandenschilde (ZL 10.12.1819-Outgaarden 15.01.1898)

kinderen :

Philibert (2a)

Théophile (1848-1897), ongehuwd, landbouwer en brouwer (+ in huis F. Grégoire)

Achille (1851-1907), ongehuwd, landbouwer

Gustave (2b)

Jacques (2c)

Sabine (2d)

2a Philibert Loriers (1846-1891)

brouwer-industrieel

was eerste in België om bier in flessen te verkopen, althans zo wil het de familieoverlevering

x Marie Gérardine Nahon (Tienen 1852-1933)

kinderen, allen geboren te Tienen :

Paul (1878-Brussel 1931) x Rosa Mombaerts, waarvan

Anne-Marie (1913)

Albert (1915), Dom Gaëtan, Benedictijn te St Andreus Priory, California 93563 USA

Pauline x Jules Nitelet, waarvan

Suzanne (1905) x Robert Houben

Lucien (1906) x Paulette d'Heur, geen kinderen

Marie (1880-1882)

Berthe (1881-1882)

Leon (1883-1887)

Marie (1884-St Jans Molenbeek 1910)

Berthe (1885-Brussel 1952) x Antoine Philippe, kinderloos (vanaf 1910 Marchiennes au Pont)

Hélène (1887-Brussel 1974) x Ferdinand Schmidt, kinderloos (vanaf 1910 Pont à Celles)

Leon (1890-Ukkel 1981) x Rosa Fauchon, kinderloos (vanaf 1910 Pont à Celles)

2b Gustave Loriers (1853-1915)

brouwer en jeneverstoker

x 1880 te Meldert met Célestine Grégoire (1860-1941)

kinderen :

Louis (1881-Brussel 1957), kolonel-geneesheer x Gertrude Anne Kuppers

Jules (3a)

Philibert (1884-1944), brouwer, ongehuwd

Marie (1886-Rochefort 1968), ongehuwd

Sabine (3b)

Achille (3c)

2c Jacques Lories (ZL/Outgaarden 26.07.1856-Neerheylysssem 11.11.1922)

landbouwer-rentenier

x 19.06.1889 te Neerheylysssem met Victorine Van Orlé

xx 25.04.1895 te Neerheylysssem met Zmerentine Van Orlé, zuster vorige

kinderen :

Marie Angèle (1890-1890)

(Marie) Angèle (02.02.1890) x Victor Van Orlé (Neerh 03.06.1891-15.03.1964), waarvan

Yvonne (Neerh 18.03.1918) x Albert Hardy (St Jean Geest 12.10.1911, waarvan

Christiane (1943)) x 21.10.1966 Neerh. met Daniël Roussel (Mechelen 1938), bediende
wonen te Hamme Mille

Marie (1920) x 1945 Neerh. met Arthur Tirriard (Linsmeau 26.09.1914), landb-eigenaars
wonen te Linsmeau

Edouard (1924) x 1946 Rachelle De Tiège, waarvan

Luc Vanorlé (Leuven 05.02.1949)

Marie Vanorlé (Leuven 25.03.1959)

Victorine (1927-1929)

Dina (1932) x Jean-Marie Decubber (1931), landbouwingenieur, Gent, Reigerstr 21, 3 zonen

2d Sabine Lories (1860-Tienen 1948)

x 1884 met Augustin Nicolas (St Léger-lez-Virton-Tienen 1886), geneesheer

xx 1887 met Florimond Grégoire (Meldert 1862-Tienen 1936), ijzerhandelaar Tienen

kinderen :

Maurice Nicolas (1885-1886)

Marie Virginie Grégoire (1888-1891)

Célestine Grégoire (1890-1911)

Louis Grégoire (1892-1951) x 01.02.1951 Luik met M-H Baronne de Holling (1910), (Cannes)

Paul Grégoire (1894-Tienen 1961) x 1920 met Hilde Vandenbossche (Ninove 1892-Neerh 1945)

waarvan André (Tienen 1921) x 1946 Lucie Booten (+Tienen 1966) waarvan

Marina (1950)

Luc (1954)

Roger (Etterbeek 1923) x Andrée Genicot (Etterbeek 1923), wed. A. Janssens (+
09.08.1944, vermoord te Tienen tijdens vergeldingsactie oorlog), waarvan

Marie-Anne (1949)

Joan Cath. (1950)

Philippine (1951)

wonen Neerheylysssem, Rue du Trône 13

3a Jules Lories (Meldert 1882-Hoeg 28.05.1940), brouwer

x 28.09.1907 te Hoegaarden met Marie Emelie Cipers (Hoeg 20.06.1883-17.04.1963)

zij was dochter van Arnold Cipers x Rosalie Stockmans

Félicien Cipers was schoonbroer van Jules Lories

kinderen :

Marie (Hoeg 09.08.1908-Leuven 03.05.1940) x François Van Bever (St Pieters-Leeuw
09.04.1903), (zoon van Victor Joseph, geneesheer en El Stockmans), waarvan

Marie-Rose Van Bever (Hoeg 18.03.1933), ongehuwd

Victor Van Bever (Hoeg 25.09.1934), ongehuwd

Ghislaine (Hoeg 19.11.1909) x 30.05.1942 Hoeg met Jacques Dothée (1914), ingenieur

waarvan Jean Jacques Dothée (1943)

Yvonne (01.05.1944)

Marie-Thérèse (1946)

André-Joseph (1950)

3b Sabine Lories (1889-Tienen 1963)

x Ferdinand Delfosse (1890)

kinderen :

Anne-Marie Delfosse (Brussel 24.03.1925) x 24.03.1951 Tienen met Pierre-Paul Herbay
(29.09.1920), vrederechter Philippeville, wonen te Rochefort

Lucien Delfosse (Brussel 05.05.1927), advocaat x 16.12.1954 Hannut met Marie Mad Leroy

waarvan Manoëlle Delfosse (Crehen 20.12.1955)

Alain Delfosse (Crehen 02.04.1959)

Marie-Louise Delfosse (Brussel 21.04.1930) x 11.06.1952 Tienen met Jacques Herbay

(Philippeville 07.06.1927), industrieel, broer van Marie Madelaine (zie hoger)

waarvan Patrick (Hoeg 30.03.1953)

Sabine (Hoeg 14.06.1954)

Benoît (Hoeg 01.01.1957)

Brigitte (Hoeg 21.04.1958)

Michel (Hoeg 04.08.1961)

Dominique (Tienen 24.08.1962)

wonen te Groot Overlaar (Tienen)

Lucien Delfosse, notaris, woont te Jemappes, ongehuwd

3c Achille Lories (HOEG 26.05.1892-05.09.1971),

brouwer

x 1919 met Marie Henrion

kinderen :

Gustave Lories (Hoeg 22.06.1920) x 1942 met Marie H. Jamart (woont Kouterhof, Hoeg)

waarvan : Madeleine (1944) woont Gemeenteplein, Hoeg in huis van haar grootvader

Guy (146-1947)

Guido (1948)

Madeleine (1923-1924)

Louis (1925), ingenieur brouwerij Artois, x Liliane Stes (1935), waarvan

Adeline Lories (1956) x André Lambrechts

L'épopée des Grandes Brasseries de Hougaerde de la famille lories se situe enter 1920 et 1960. Les Lories ont brassés toute une série de bières et beaucoup d'inhabitants de Hougaerde et de la région y ont gagné leur pain. Ceux qui nous pouvons aider en nous confiant leurs souvenirs sont priés de s'adresser à la rédaction de Familieschoon. Nous préparons notamment un livre sur les brasseries de Hougaerde.

De brouwerij Lories heeft tussen ca 1920 en 1960(overname door Artois) een aantal bieren gemaakt. ook heel wat inwoners van Hoegaarden en omstreken hebben er gewerkt. Alle inlichtingen zijn welkom op het secretariaat van Familieschoon. Wij plannen namelijk een uitgave over de Hoegaardse brouwerijen en elke medewerking is ons aangenaam.